

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „ „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzór hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Thaly Kálmán — a „Debreczen“-nek.

Debreczen, augusztus 11.

Volt alkalmunk már tegnap kijelenteni s állításunkat szeretett képviselőnknek saját, lapunk szerkesztősége címére küldött táviratával megerősíteni, hogy **Thaly Kálmán** urnak, Debreczen sz. kir. város I. kerületi orsz. képviselőjének és a debreczeni függetlenségi és 48-as párt köztiszteltetésben és szeretetben álló díszelnökének a politikától való visszavonulásáról szóló hírből **egy szó sem igaz**. Szeretett képviselőnk, amint ezt a kacsát olvasta, sietett az ő kedves választóitól a lapunk utján megnyugtató s még vasárnap elküldte a „Debreczen“ számára dr. **Bakonyi Samu** ur, pártunk ügyészének címére az alábbi nyilatkozatot amelyre tegnapi, szerkesztőségünknek hozzá intézett távirati kérdésére válaszul küldött táviratában is hivatkozik.

De beszéljen ő maga:

Nyilatkozat.

A tegnapi hírlapokban meglepetve olvasok ma a »Magy. Értesítő« cz. könyomatásból merített egy újdonságot az én debreczeni mandátumomról; melyre nézve kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy én azon vagy hasonló tartalmu közlemény tételére senkit meg nem bíztam, föl nem jogosítottam. Egyébként is az általam már másfél évtized óta képviselt debreczeni I-ső kerületi választóihoz sokkal bensőbb szeretet és sokkal mélyebb hálaérzet fűz, hogysem magamat a képviselői mandátumnak elvagy elnem vállalása iránt egyoldalulilag, az ő megkérdésösök nélkül — a minék pedig ideje még nem jött el — elhatalározhatnám.

Bad-Gasteim, 1896 aug 9.

Thaly Kálmán,
orsz. képviselő.

A Huberth-ügy. Katonai körökből származó értesülés szerint Huberth tábornok a rangvesztéssel nem lett képtelen a kardbojt viselésére, a mi minden oly ítélettel együtt jár, a mikor valaki becsületbe ütköző cselekedtet miatt veszíti el a portépeét, Huberth még visszakaphatja rangját s valószínűleg vissza is kapja, ha kéri. Elítéltetése nem azért történt volna, mert Fejérváryt kihivatta, hanem mert igazat illetéketlent nyelzök nélkereste (tehát a képviselőház katonáknak illetéktelen tényező!) s ezzel súlyos fegyelmi vétséget követett el. Azt is beszélnek katonai körökben, hogy Huberth illetékes helyen kérni fogja megkegyelmezését, illetve a rangjában való visszahelyeztetését.

Szélesend.

Debreczen, augusztus 8.

(k.) Nagy melegség után megkönnyebül kissé a levegő, hanem azért mintha nyomott volna mégis, falevél se mozdul, légy dongás se hallik . . . , Bányadán veszi fel a fejét a mezők embere, de felveszi megis, hogy megtudja, mit hoz a következő percz s azután nyugodtan újra leteszi: nem lesz ebből semmi.

De mintha a szélesend türethetlenné kezdené tenni az állapotot, melegebbnek érzi a levegőt, mint valóban a milyen s a pusztáknak érzékeny fia egyszerre felugrik, — zivatar lesz, — ugymond.

S csakugyan, úgy van, — mint **Arany** írja:

«Mint szellő ha fogan úgy déli melegben,
Piezi pöhöly elsőbb, ut friss póra lebben,
Majd a berek szélein leveli a nyárnak.
Tánczot ezüst hassal, nesztelenül járnak;

... Honnan, kicsi szellő, lég vándora jöttél?
Vagy lábom előtt csak egyszerre születél?
Lehelleted arczom még érzeni tompa,
Itt vagy azért, látlak, hogy fürdöl a porba

Már zizzen az erdő, fodorul a viz is,
Hosszu haju árnyát lendíti a fűz is,
Már lombokat lóbál, már ágakat ingat.
Már egy egész karcu fiatal bölintgat.

Zug itt is, amott is, a liget és megdül,
Szennyes az ég szörnyen szapora fellegtől,
Kardját hüvelyéből rántja egy-egy villám
Zengenit, úgy tetszik, moráját is hallám» . . .

A szennyes égből megindul aztán a eget földet megtisztító, lég és föld lakóit felüdítő zápor s megújul a világ, friss élet kezdődik a régi porost és kopottat elmosta a zivatar . . .

A magyar politika mai helyzetének épen ez a képe.

Az országgyűlési harcok nagy melege után megkönnyebül kissé a politikai légkör, hanem azért nyomott a hangulat, egy-egy beszámoló képében, avagy jó előre próbálkozó választási mozgalom utján fel-fel üti fejét a szemlélődés s a jövő kíváncsisága, hanem egyelőre még nyugodtan hajtja le, — nem lesz belőle semmi, — úgy látja.

De ez a politikai szélesend minden perczben türethetlenebb kezd lenni s nem sokára elkövetkezik a pillanat, a melyben melegebbnek érzi a politika jó orru embere a levegőt, mint a milyen

valóban s nyilvánossá lesz a tudat: jön a zivatar, a képviselőválasztás!

Az ilyen zivatar előtti időben mindenki igyekszik a maga nyáját jó előre biztos fedél alá terelni mert csak a Noé bárkája biztosíthatja a bekövetkező istenítéletben az egyesek életét.

Tudják ezt a politikusok is Magyarországon s akiknek veszteni valójuk, jobban mondva multjuk van, igyekeznek mint tágasabb és tágasabb fedelet keríteni azok számára, akiket legfeljebb mesterségesen lehet a közelgő pusztító zivatar dühétől megvédelmezni.

Erre vall az a sajátságos jelenség, hogy míg a szabadelvű gondolkozású pártok nem látják elérkezettnek az időt, hogy belemenjenek a választási mozgalmakba, — a konzervatív és ultramontán választásokban gyönyörködő, vagy azokat egyenesen zászlójukra irt pártok mind nagyobb és nagyobb arányokban igyekeznek maguknak a választás zivatara idejére biztos fedelet alakítani.

Pedig nehéz az Magyarországon nagyon megmutatták a mult heti viharok. Minálunk a modern építkezések nem nagyon szoktak beválni, a vaskapcsok a magyar viharok ellen gyöngye védőművei a nem erős falaknak, különösen ha az alap sem erős, mint az pedig a mai építkezési rendszerben szokásos. S nem hiába van annyira körülhőrtárolva ez a mi szép országunk, hogy mindenkinek rá kell mondania, hogy ezt a területet az Ur Isten a kezdet kezdetekor egy nemzet uralma alatt állandónak teremtette; mert itt az anyagi és szellemi, tényleges és elvont dolgok annyira egy törvénynek hódolnak, mint sehol másutt a föld kerekégén: a politikai program-épületek is csak akkor bírják ki a viharokat, amelyek 3—3 vagy tíz év óta 5 évenként képviselőválasztások alakjában Magyarországon végigmorajlanak, ha régi s a magyar lélek mélyében gyökerező alapokra vannak építve, — máskülönbén csak mesterséges támogatás utján tarthatók utána fel — ideig-óráig.

A magyar nemzet pedig türelmes volt ezer éves ittlakása alatt folyton, csak két dolog volt, amiben nem ismert kinéletet.

Az egyik a magyarsága, amelynek érdekében mindent megtett s a mely ellen véteni senkinek sem engedett, lett volna az akár titkos, akár nyílt, támadás vagy árulás, egyaránt halál volt a még pedig erkölcsi halál.

A másik a szabadsága és függetlensége, — ezt is minden csepp vérével

igyekezett megvédelmezni, minden nyílt és titkos támadás ellen s aki eljene véteit, annak az erkölcsi mellett a teíti halál is büntetése volt.

Igy lesz az most itt. Ma is vannak pártok Magyarországon amelyek a külföldi és magyarországi idegen nemzetségekkel szövetségbe magyarságában támadják meg a nemzetet és saját vérük hullása mellett, önmaguknak holttestein keresztül akarják uralomra juttatni e hazában az idegeneket, akik a magyarságnak születtek, esküdt ellenségei; — de megfélekednek arról az ezeréves tapasztalat szentesítette törvényről mely őket a Magyarország felett leendő uralomból örökre kizárja, mert mi felettünk csak mi magunk magyarok lehetünk az urak.

Vannak aztán olyanok is, akik az ország szabadságával üznek rut játékokat — ezeknek is ugyan az lesz a sorsuk, mert Magyarországon csak egy pártnak lehet jövője, csak egy állhatja ki a pusztító zivatart, sőt térhet belőle megerősödve vissza s vetheti meg lábát a zápor által felüditett tenyészet közepette, az mely egyaránt zászlójára írta Magyarország magyarságát és Magyarország szabadságát: a függetlenségi és 48-as párt.

Ennek a biztos tudatában nézzünk nyugodt, de azért éber szemmel s minden támadásra felelni készen a választások zivatara elé, mert bizonyos az, hogy ha megállunk, e zivatarból megerősödve, sőt győztesen kerülünk ki,

Ugy legyen, — Ugy legyen!

A „DEBRECENI” TÁRCSÁJA.

Az európai népek tápláléka.

A „DEBRECENI” tárcsája

F. T. után írta — dr. Feledy K.

Az evésbeli izlés minden nemzetnél ennek karakterétől függ s a legmiveltebb nemzetek nem mindig finyásabbak a választásban, sőt inkább azt mutatják nemely példák, hogy kevésbé művelt nemzetek utatnak nemely ételt s meg nem is tűrhetnek, holott mi nyalánsággal vesszük s így megfordítva.

Azt azonban nem vitatjuk, miveltségi hiány miatt van-e az egy azon nemzeteknél, vagy az észszel oly gyakran küzdő szokás gyakorolja-e befolyását? Így a tibetiek sokkal jobban szeretik a nyers juhust, mint a sültet; a kínaiak a záptojást inkább, mint a frissel.

Midőn Clapperton Afrikában a bau-sani szultánnal reggelizett, több nyalánság közt vizipatkányt is hoztak fel sültve, beszózt krokodillozásokkal s az afrikaiak nevétték az idegen izlését, hogy a halat és húst ezekenél többre becsülte. Perzsiában és Arabiában nagyon szeretik a saskát; addig sütik, míg lábai és szárnyai lehulnak s úgy árulják a piacon, nemely indiai törzs a Missurinnal bizonyos időben csak hangyával él s az ebből készült levest jó étvágygyal költi el.

Sok népről beszélhetnénk, kiknél a táplálkozást leginkább a helyi körülmények határozzák meg; noha az életmódnak is nagy befolyása van rá. Az európai azonban gyakran mellőzi e körülményeket, s oly eledelket visz asztalára, melyeket a természet és

A krétai kérdés és Görögország.

— Budapesti levél. —

Aug. 10.

Ujból kitört tehát a krétai lázadás, a mely ismét véresen támadja a mozlim hatalmat. Ennek a legujabb mozgalomnak eredetét s eddigi lefolyását eléggé ismeri a közönség, nem kívánunk tehát erre külön is kiterjeszkedni.

Egyszerűen rámutatunk arra a tényre, hogy míg néhány évvel ezelőtt Görögországban is csak igen csekély érdeklődés nyilvánult a „krétai fölkelések” iránt, sőt a krétai szökevényeket is nagyon vegyes érzelmekkel fogadták, ma már radikális fordulat állott be a krétaiak javára, amennyiben ügyük azóta szenvedélyei védelmezett nemzeti ügyggyé lett.

Most pedig az hírlik, hogy a Görögország magatartása által nyugtalanított nagy hatalmak a görög kormányt elien közös akciókat akarnak kifejteni, Krétát pedig ugyanakkor körül akarják zárolni. Kisse bajos megérteni, minő eredmény várható a hatalmak e párhuzamos akciójától. Talán nyomást akarnak ekként gyakorolni a görög kormányra, hogy lelohasszák ennek buzgalmát a krétai ügy tekintetében?

Ámde Kréta szigetét Görögországhoz nemcsak a múlt, hanem a jelen is földhatalatlan kötelekkel fűzi. A görög hadseregben és tengerészetben számos kréthi szolgálat; Kréta a maga intelligenciájának java részét Görögországba küldi. Krétai születésű képviselők, orvosok, tanárok, iparosok, kereskedők s krétán munkások élnek nagy számban a szabad Hellas földjén. A krétai ügy ma már hellen-nemzeti ügyggyé lett, a mely ellen semmiféle görög kormány nem merészelne komolyan sikra szállani.

A hatalmak pressziója megbuktathatja Deljannist s kabinetjét. Ám a közvélemény hatalma csakhamar ujból a kormányzat élére állítaná, vagy pedig teljes anarkia állna be Görögországban.

éghajlat megtagadni látszik tőle, vagy melyek nem mindig felelnek meg helyzetének. Mint-hogy a közönségés eledel, a mennyiben a készítés nem változtat rajta, csak rövid megemlést kíván, itt főképen a nemzeti eledelék és ételek használásának módját adjuk elő kissé bővebben.

Az angol buzakenyérhez ragaszkodik, melyet azonban igen rosszul süt és félig sült kövér húshoz, utalván a finom konyhát; néha halat, zöltséget és tejtejt is eszik; ritkán kezdődik ebédeje levesen, de mindig sajton és vajon végződik. A sör, mely igen jó, erős használatnak örvend, a bor is, de drágasága folytán csak a tehetősek asztalán látható; a kávé ritka és hig, szokottabb és jobb a tea. A hegyi skót megelégszik zabkával és pogácsával; tejet és pálinkát (wehiskit) iszik, mely utóbbinak káros befolyása van az egészségre. Az alsóbb osztályu irlandi nem ismeri a húst, s igen ritkán lát asztalán kenyeret, növényeken s különösen krumplin tengődik, szereti a héringet, csak a pálinka vidítja fel.

Érdekes emellett, hogy az angolnak rozsa és buzója nagyrészt tőlünk kerül, spárgája Ázsiából, salátája Hollandiából, kőménye a Kanári-szigetektől; foghagymája Keletről; leneseje Franciaországból; retekje Chinából; babja Keletindiából; krumplija Braziliából; dohánya Amerikából; ezukorja Indiából; jászminja Keletindiából; tulipánja Kappadocziából; lilioma Syriából; szegfűje Olaszországból; a narsnesot a Carrenwosalad vitte be, a szilvát Cromwél Tamás, s Lambethlen most is megvannak tán a fügefák, melyeket VIII. Henrik alatt Pól kardinális először ültetett.

A Portugálók eledelük hus, leginkább hal s a szegényebbek, szardellával és borral, a fűgébabbal és gesztenyével élnek. Mindezeket az utcán árulják a fővárosban. A hus igen drága; az ételek olajjal készítetnek. A süte-

Arra sem lehet gondolni, hogy György király rá szánja magát arra, hogy a krétai mozgalmat erőszakkal elnyomja. Jóllehet, hogy idegen eredetű, hosszas uralma alatt ismételve bebizonyította, hogy görögül gondolkodik s hogy együtt érez a hellén ügyben oépével.

Elég gyakran belényult ugyan az államügyek menetébe, de mindig csak akkor, ha az állam magasabb érdekeit ki kellett vonni a pártküzdelmek köréből. Am egy tisztán nemzeti ügyben, mint a minő ez a krétai, bizonyára óvakodni fog, hogy nemzetének szellemével elenkezésbe jusson.

Konstantin kir. herceg, a trónörökös pedig hevesvéré panhellenista, éppugy, mint ifjabb két testvére: György és Miklós kir. hercegek, kik a hadseregnek és a hadi tengerészetnek igazi bálványai.

A hatalmak akciója legfőleg az az eredményezheti, hogy Kréta érdekében folyó agció magában Görögországban csendesebb formában s kevésbé nyíltan fog tovább folyni, mindazonáltal a hatalmak eljárása épp annak ellenkezőjé fogja eredményezni, amit tervbe vettek, amennyiben eljárásuk még csak fokozni fogja a görögök lelkesedését.

Amennyiben pedig a hatalmak Krétát tényleg körülzárólnák, nagyon helyén valónak tartanók, hogy külügyminiszterünk, ki eddigi működésében is megmutatta, hogy óvakodik elődjének hibáitól, fontolóra vegye a tíz év előtti blokád szomorú eredményeit. Akkor ugyanis egyedül az osztrák és magyar hajók vették komolyan a sziget körülzárását. A görög hajók üldözésével pedig monarkiánk valóságos rendőri szolgálatokat tett az európai hatalmasságoknak.

Ennek a következménye aztán az lett, hogy kereskedelmi érdekeink az egész Levantában érzékeny kárt szenvedtek, mialatt a tétlenül viselkedő Franciaország nemcsak a cölös szerepével magához ragadta a levantei kereskedelem jelentékenyebb részét s egyáltalán nagy befolyásra teti szert Athénben. Reméljük, hogy Ausztria-Magyarország, ha a hatalmak tényleg blokiroznák Krétát és Görög országot — ezuttal már okosabban fog eljárni

ményeket nagyra becsülik. A portugálók igen mértékletesek, bort keveset isznak, de annál több fagyaltot fogyasztanak el, s azért különös jegtartó házaik vannak.

Spanyolországban nagyon is silányul el a szegényebb néposztály. Olajleves eszik hagyományával, borsóval s krumplival, hus nélkül. A középosztály nemzeti eledel a porcheho, a vagyonosé az olla potrida. A porchero marha és juhushús, szalonnából, borsóból, krumpliból, néha rizsből is áll; mindezek együtt főzötven meg, erős levest adnak s nem kellemtelen ételt. Az olla potrida hasonló vegyület mindenféle apróra vágott, gyökerekkel kevert és pástétom formába öntött húsból áll. Ezenkívül szeretik a csokoládét. Bort keveset isznak, de jeget vizet annál többet.

A francia igen nagy és barátja a jó és finom ételeknek; mindig nyalankoskodik. A francia konyha főrangúknál mindenütt elfogadtatott, csakhogy néha túlságos mesterkéltsé tesz. Nincs is alkalom egy országban sem, hogy a nyomor számára minden pillanatban valami józút kaphassék. A boron kívül az északnyugati részekben alma- és körtéket, s imitt amott a sör is használatban van. Kávé sokat fogyasztanak, de csokoládét és teát kevesebbet. A mezei ember, kivéve a terméketlenebb vidékeket, jól él, csaknem minden nap húst eszik, s egy nap négyszer is ül asztalhoz.

Az olaszok nem igen szeretik a marhahúst, és csak sózva eszik; ellenben a borjús, disznó- és barányhus nagyon kedves előtük. Hal, gomba s kerti vetemény hasonlóképpen gyakran megfordul asztalukon. Sok szegény paraszt polentát eszik kenyér helyett. Jéges víz és minden hűsítő ital szerfelett kedves; bort csak vízzel isznak; ebéd után pedig egy kevés likört. Az olasz igen mértékletes mind az evésben, mind az ivásban.

Amde kérdezzük, hogy mit akarnak a hatalmak elérni ezzel a blokkdal? El akarják nyomni a fölkelést? De hisz néhány év múlva újból s jobban előkészítve fog az kitörni, hogy még véresebb és kegyetlenebb formában jelentkezék.

A krétai görög, kinek komor lénye már külső viselkedésében is nyilvánul, böszke, makacs és önféjű, aki soha sem fog meghódolni a turbánnak.

Keresztyén kormányzó sem imponál neki, amíg az a török felfogásoknak leend tolmácsa. Hisz a telivér törököt még jobban sziveli, mint a kétszínű keresztyént. Nem a kormányzó vallásában, hanem a annak honosságában rejlik a kérés maga. A krétai lakosság túlnyomó része Görögországhoz a kartartózní Kréta annexiója ellen azonban sok mindenféle kifogást szokás felhozni. Legfontosabb ellenvetés az, hogy a belső háborúságnak a görög uralom sem vetne véget ezen a szigeten s a keresztyének s mohamedánok közti viszálykodás azután is tovább tartana.

Azonban a nemzetközi politika szempontjából ez a viszálykodás, föltéve, hogy tényleg tovább tartana, Kréta annexiója következtében már csak helyi érdekű, görög ügygyé zsugorodnék össze, amely nem fenyegetné többé a világ békéjét. Amde mi azt hisszük, hogy a sziget elfoglalásával a viszálykodás azonnal véget érne, mert a török uralom megszűnésével megszűnnék egyuttal a keresztyén lakosságra is minden ok és ürügy a további küzdelemre. Attól pedig nem kell tartani, hogy a törökök nem akarnának görög uralom alatt élni. Elegendő rámutatni Thészaliára, ahol a török lakosság a legjobb egyetértésben él a görögökkel, miután ott a mohamedánok már megismerkedtek előnyeivel annak a nyugati adminisztrációnak, amelyben ők is rész vesznek, sőt képviselőket is küldenek a parlamentbe.

Valószínű ugyan, hogy volnának kezdetben kisebb-nagyobb összetűzések a szigeten, de hisz „on ne fait pas d'omelette sans casseroles”.

Am a rend és békecséges csahhamar helyre fog állani, amint a megszabadul mohamedán lakosság a pasáktól s nem lesznek többé olyan kormányzók, kik egy csapásra akarnak meggazdagodni. S amikor a török szabadon és bátran nyilvánosságra hozhatja majd gazdagságát, kincseit, anélkül, hogy újabb s újabb megsarczoltatástól kellene tartania, s is hamarosan bele fog szelni az ut helyzetbe s a szigetein végre valahára helyre fog állani a tartós béke.

Agnostos.

Nemzetiségi feladataink.

Debreczen, aug. 10.

Moldován Gergelynek, a magyar-román testvériség nagyérdemű, buzgó előharcosának új röpirata jelent meg ezzel a czimmel: »A magyar nemzeti állam nemzetiségi feladatai.»

A tekintélyes broszúrból, mely már is élénk vita tárgyát képezi mind a magyar, mind a román sajtóban, közöljük az utolsó fejezetet.

»Felvettük azt a kérdést: hazánkban különösen a románságnak van-e oka megünnepelni az államalkotás ezer éves emlékét, avagy nincs?»

A hazai románság jelenlegi politikájá vezető és csináló férfiai erre a kérdésre N.-Szebenből a feleletet megadták a következő határozatukban:

»A románság csak úgy vehetne részt az ezredéves ünnepségekben, ha a magyarsággal bizonyítaná be civilizált és kulturált voltát, hogy megadja mindazt, a mi okvetlenül szükséges ahhoz, hogy a hazai nemzeti románságok saját egyéniségüknek megfelelően élhessenek és fejlődhessenek az állam védelmére és közös nemzeti szabadságot biztosító intézményei alatt. Ez okból, hogy az erre vonatkozó iniciatívára ösztönt adjon a románság a magyar törvényhozásnak, a követ-

kező javaslatot teszik és ajánlják elfogadásra:

1. Tegye meg a kormány és a törvényhozás a szükséges lépéseket arra vonatkozóan, hogy Erdély autonómiaja visszaállíttassék.

2. Törvényhozásiilag biztosíttassék a román nyelv használata a románoktól lakott vidékeken úgy a közigazgatás, mint az igazságszolgáltatás terén.

3. A románoktól lakott vidékeken román hivatalnokokat alkalmazzanak.

4. Revidéáltassék a nemzeti törvény még pedig a nemzetiségek javára.

5. Biztosíttassék a nemzetiségeknek teljes és tökéletes autonomia az egyházi és iskolai ügyekben, sőt a közoktatás terén egyenesen felekezeti.

6. Az állam egyenlő mértékben doálja saját kincstárából a nemzetiségi egyházakat és iskolákat.

7. Alkossanak új választási törvényt, mely szerint választói joggal bír mindenki, a ki valami adót fizet.

8. Törvényileg biztosíttassék, hogy minden állampolgár szabadon élhessen a magy nyelvvel még a legmagasabb közigazgatási és jogszolgáltatási fórumok előtt is és úgy, mint a tartományi gyűléseken és az ország közös parlamentjében is.

A felelet elég világos. E szerint a hazai románságnak csak akkor volna oka a magyarokkal ünnepelni, ha évezredes alkotmányát a románság kedvéért összetörné. — Csak hogy akkor a magyaroknak nem volna okuk ünnepelni.

Es ezen felelet szerint »a magyarsággal bizonyítaná be civilizált és kulturált voltát,« ha Erdélynek külön autonómiát adna, abban a románságnak külön román tisztviselői kart, külön nyelvet, külön egyházat, szóval nemzeti önállóságot biztosítana, csak hogy akkor az a kérdés merül fel: a magyarságnak volna-e módjában szolgálni a civilizációnak és egy kultúr nép hivatásának, ha azokat a feladatokat, a feladat teljesítésére vezető utakat és eszközöket egy más nép javára feladná?

A helvétiai sokat tart a jó ételre és italra; különösen a húst és bort szereti. Mindennek jónak kell lenni, s jó asztalért többet csinál, mint más nemzetbeli. Még a szegények is jól akarnak élni, noha az élelem, melyet egy kissé távolról kell szerezni, meglehetősen drága.

A német földmives közönséges eledele kenyéren kívül a hüvelyes vetemény. Hurka, sódar, füstölt hús, de csaknem közönségesen savanyu káposzta, téstás ételek, s burgonya. A városi polgár jobban él, noha az is nagyon ragaszkodik a hüvelyes veteményekhez és téstás ételhez, de a mellett mindig van marhahús és gyakran pecsenyéje is. A gazdagok és előkelők francia konyhát tartanak. Az ital közönségesen bor, de többnyire sör.

A hollandi képviseli a jó asztalt, kevés kenyeret eszik és ritkán friss húst, mint általában semmi zsíros ételt. A köznép burgonyával és darával táplálkozik, leginkább pedig hallal. — A sódort és sózott húst is nagyon szeretik. Legkedvesebb italuk a pálinka és sör; a bor drága és ritka, a kávé gyenge; a helyett erős és sok teát iszik, vajjas kenyeret fogyasztván mellette, sajttal és hussal.

A dánok szeretnek jól enni, de mértéktelenség nélkül tápláló eledelt keresnek, főképen húst, s az újabb időben közönségesebbé kezd válni a zöldség, a helyett sózott hal találtatván fel ritkábban. Sör és pálinka teszi az italt, a méhsér apródonként marasztatván ki divatból.

A norvég buzakenyer helyett zabkalácsot fogyaszt, melyet lapos kővön vagy tejszén süt. Szükség esetében fenyőkéreg is kevertetik a liszt közé. — A legközségesebb eledele a zabdara-pép, hal, hús és tejes ételek a legközségesebb ital a tej, savó pálinka, ünnepesebb alkalmakkor a sör.

A svéd, tudillik a köznép, csak egyszerűen süt egy esztendőben gabonakenyeret, azért ez mindig kökeménységű s hallal fogyasztatik.

A finneknél több husuk van; ezeknél nagyobb házakban is szokás gabonapálinkát sajttal, sózott hallal vagy hussal előbedűl feltenni az étvágy gerjesztésére. Pálinka, sör és bor legközségesebb italuk, kávé s pucson végződik a vendégség.

Az irlandinak pogácsája, de legtöbbnyire szárított hal pótolja kenyerét: füstölt vagy sózott húst esznek, s tejből és savóból mindenféle ételt készítenek maguknak; a zsírossal és savanyu vaj legkedvesebb táplálékuk. Az izlandi moh liszt és pép csinálására szolgál. Viz, tej és savó az ital; de ezenkívül egy blanda nevet is készít az izlandi, vizből, savóból, kakukkfűből és bogynédvből; pálinkája, söre, bora és kávéja csak a gazdagoknak van.

A lengyel szereti a zöldséget és hüvelyes veteményt, különösen pedig a szeszes italokat, melyekkel mértéklenül él. A bor, mely szinte becses, nagyon drága.

Az oláh turót csinál juhtejből, s ezzel nemcsak él, hanem kereskedik is.

A magyar kenyér mellett szalonnát eszik ezt gyakran megpaprikázza; jó töltött káposztát sonkával, pörkölt marhahúst; de a hegyes és termékeny vidéken sovány túróval és zabkenyérrel is beéri. Hozzá jó bort iszik; de ezt csak az alsó osztályról kell érteni a jobb módúak igen szeretik a jó asztalt, a gazdagok pedig francia konyhát tartanak, s mindenféle finomabb ételek és italok divatoznak, ritka nemzet lévén, mely a természet bősége által ennyi jóban részesülne.

Az illyrek szűken táplálkoznak; növény és egy kevés juhús csaknem minden eledelük; legkedvesebb az ugynevezett kolazh sütemény;

némely helyeken a polenta is szokásban van, mely kukoriczából készül.

A tótoknak rozs kenyér mellett kukorica és köleskása, disznóhús legkedvesebb eledelük, és csaknem mindennap azt eszik. Ezen népek itala a pálinka, az asszonyok szeretik a méhsért.

A muszka paraszt eledele szintoly egyszerű, állván fekete rozskenyérből, árpából, káposztából, gombából, sózott halból és néha, de ritkán, husból. A hagyma és ugorka hasonlóképpen kedves, savanyu káposzta is divatozik, de leginkább a nemzeti leves, mely bortts-nak nevezetik, megsavanyított czék-lából, darával és káposztával készítettén. A legszokottabb ital a pálinka, melynek különféle nemei vannak. A kalmukok tejből csinálnak pálinkát, a kamszatkaiak ezt czukorfőből készítik. Mászkaorszagban bogynédvből is különféle borokat készítenek, pl. a ribiszkebor, eperbor, stb. Az előkelők, kiknek igen válogatott asztaluk van, likört is fogyasztanak.

Szükségletének kielégítésére csak juhúé, rizi, kávé, dohány és opium kell a törököknek. Legkedvesebb eledele a pillau, mely parázott rizsből áll, s a gazdagoknál haromfi és juhussal kevertetik. Az asztalt úgy terítik, hogy egy darab kerekbőr a földre terítettén erre egy háromláhú széket tesznek, s egy nagy tában ráteszik az ételt. Körülötte letelepedik a török család, kovásztalan lepényt vesz elő tányér gyanót, a folyadékot fakanállal merítgeti, egyébiránt ujjával eszik, mert kés meg villa nincs szokásban. A kaimak főzés által megsüritel tej, melyet szelni lehet. A serbet fagyialthoz hasonlít s barackból stb. készült, epró táblácskákban árultatik, s ez vízben és hóbau felolvasztatik. A csenart seprőből és üledékből tejjel készült, s megszártatván s vízben felolvasztatván igen hűsítő italt ad. Az

Valamint az is kérdés tárgya lehet, vajon ez az új nép szolgálja-e a civilizáció érdekeit olyan mértékben, a mily mértékben szolgálja a magyar?

Ha valamely népnek civilizáltságát s a kulturára való rátermettséget az a körülmény bizonyítaná, hogy a hazában mily mértékben tudja valamely politikai pártnak, vagy fajnak nemzeti, vagy nemzetiségi óhajait kielégíteni, akkor ma Európában a n.-szebeni politikusok felfogása szerint nem volna civilizált nép, mert egyetlen európai nemzet nincs ma Európában, a mely minden pártnak és minden fajnak az óhajása szerint járna el. Vajon hány autonómiájába kerülne a németnek, az oroszoknak, az angoloknak, de még az olaszoknak is ez a theoria?

És ha ezt a theoriát a román állam polgárságára alkalmaznók, a mely pedig a nagyszzebeni politikusok szerint Keleten az egyedüli civilizatorius elem, akkor ő is három autonómiájának (Moldva, Havasalföld, Dobrudzsa) megalkotására volna hivatva. Mindezek a nemzetek a külön autonómiák nélkül is civilizált nemzetek, e szerint a magyar is csak az lehet.

A románság millenáris ünneplése azonban nincs összekapcsolva Erdély autonómiájával.

Egy millenáris ünnep örömeiről lévén szó, nem indulhatunk ki egyes férfiak sértett ambíciójából, sem valamely párt taktikájából, sem egyes politikai párt futó és időleges érdekeiből, az általános politikai és kulturtörténeti eredményeket kell szemügyre vennünk, hogy igazolhassuk az ünneplésről való elmaradásukat, vagy az ünneplésben való részvételünket.

És ha mi ezeket az eredményeket tekintetbe vesszük, mulhatatlanul arra az eredményre kell jutnunk: igeus, a hazai románságnak, első sorban, nagy oka van a magyaroknak Európába való bejövételét megünnepelni.

Ha a magyarok be nem jönnek Európába, ma Keleten nem léteznék román nemzet és virágzó román állam.

opiummal bizonyos merev álomba igyekszik magát ringatni,

A görögök többféle növényvel élnek, s ezeket olajban és vajban főzik. Beszózott olajbogyó s kaviár csaknem minden ebédjüknél van, süteménynek és hagymának szinte nem szabad úgy elmaradni. A köznep gyümölcsössel és dinnyével él leginkább, még pedig azzal, mely nálunk görögdiinnye néven ismeretes,

Egy angol, Murray, az emésztésről írt könyvében kimutatja, hogy az ember mindent megeszik, a mi a földön, vízben, levegőben tenyészik nő és él. Délamerika régi lakosai semmi életől nem iszonyodnak: megeszik a kígyót, gyíkt stb, Humboldt látott gyermekeket is, akik iszonyu százlábu férgeseket húzgálnak ki lyukaikból s odvasfakból s azokat mohón felfalták. Nyugatindianában a pálmafán talált vastag hernyó fényűzési cikkeknek tartatik; a japáni fecskék fészke pedig oly drága esemege hogy száz forintba is kerül egy tál étel.

Végre csak azt jegyezzük meg, hogy a hus nem elkerülhetlenül szükséges a táplálkozásra, sőt ebben az ember a ragadozó állathoz tiszta rokon, mert a Verestenger melletti arabok sohasem esznek húst, mégis erősebbek az európaiaknál, egészségesebbek s hosszabb életűek. Az afgánok, kik kenyérrel, vízzel, aludt tejjel élnek oly erősek, mint egy londoni köszénhordó, ki csak hussal és porterral él. Palafon dr. azt is ki mutatja, hogy Kalkuttában a tigris és párduezhus pótolja a marhahúst. Ő azt mrgpróbálta s oly levest készített belőle, hogy minden vendége tehénhusnak ismerte Utóbb még beefsteak-et eszünk párduezhból és rostbeef et tigrisből.

F. T. után.

Ezért a románságnak nagy oka van a magyar millenniumot megünnepelni.

Már az első magyar szent király, István azt a nézetét fejezte ki: Boldog az az ország, a melynek sok nemzetisége van.

Szent István királynak akkor igaza lehetett, csak hogy ezt az igazságot a nemzetiségek erősen kompromittálták.

Az első szent királynak ezen vallomásaiban kifejezett hitelvek az egész magyar történeten végig kuzódnak, mintha azok végrendeleti hagykozások lettek volna, — a mikot utódról-utódra mindig tiszteletben tartottak.

A hazai meghódított népeken kívül szíves vendégszeretettel voltak fogadva németek, kunok, románok stb. És különösen a románok nem azért vonultak fölfelé, mert a Balkánban jó dolguk lett volna és a magyar földön sem azért maradtak meg és szaporodtak el, mintha talán rossz dolguk lett volna, hanem mert meg volt adva itt minden eszköz és minden mód, a mi boldogulásuknak és igényeiknek megfelelt.

Azok a nemzetiségek Európában, a melyek hajdan egy-egy területen államalkotásra lettek utalva; elveszítették faji jellegüket és egy erős nemzettestbe olvadtak össze. Angolok, francziák, spanyolok, olaszok, németek és oroszok a legheterogénebb elemeket olvasztották össze. Ma egy kompakt egészet képeznek.

A magyarban azonban megvolt a keleti szokás, a mi a törökben is megvan, nem bajlódni a meghódított népek nyelvével, szokásaival, hitével, — engedni a szabad fejlődést nyelvben, szokásban és vallásban, csak akkor ébredvén fel és csak akkor intézkedvén, a mikor mindezek az állam érdekeit veszélyeztettek.

Az eredmény az, hogy hazánkban minden nép tetemesen megszorodva került ki a második millenniumra, — míg a magyar számra nézve aránylag megtörve ünnepli meg államalkotásának millenáris napélyét.

Magyar védte meg az államot. — És a míg a magyar honvédelmi csatáiban természetellenesen apadt, addig az egyes fajok természetes szaporodásuknál fogva számra nézve gazdagodtak. Ezt el nem ismerni igazságtalanság.

De lássuk más tekintetben ez eredményeket.

Hol maradt meg legépebben a román faj? A macedonok elgörögösödtek, a czinczárók és a méglenorománok eltörökösödtek, Szerbiában elszlávosodtak és Oroszországban eloroszosodtak.

Romániában? Először elszlávosodtak, azután elgörögösödtek, úgy, hogy a nemzeti szokás, öntudat mindeütt elpusztult; az idegen elemek beleolvadt rétegek elfelejtették nyelvüket és eldobták maguktól viseletüket, mindezeket idegenekkel cserélvén fel.

Szükséges volna-e mindezt bizonyítani? Mashelyt adatokkal, a történelem tanu- aágával mutattam ki e tények valóságát.

A meglevő-románok és a czinczárók semmiféle nemzeti öntudattal nem bírnak. Csak elkorcsosodott nyelvük mutatja még hogy az itáliai nyelvcsaládhoz tartoznak. Romániában a románai kormány csak rendkívüli áldozatok árán, több iskola, tanító révén tud egy kis nemzetiségi mozgalmat támasztani; a görög elembe való végleges beolvadás e beavatkozás nélkül csak évek kérdése lett volna.

De vajon ki ébresztette a két román fejedelemségnek, a mai Romániának románságát nemzeti öntudatra? Hiszen iskolája nem volt s nyelvét végpusztulással fenyegette a görög. A vépnelv a kunyhókba húzódtott meg, fennebb románul beszélni szegény volt.

A magyar románság indította ott meg a kulturharcot, az számüzte onnan az idegen befolyást és öntudatot. E befolyás nélkül a román tartományok elgörögösödtek volna.

Ez csak úgy volt lehetséges, ha a magyar területen a románság azzal az öntudattal már birt es ha birt hozzá annyi kultúrával is, hogy azt tovább adhassa.

Hát tényleg azzal dicsékedhetett.

Mikor a többi elszéledt testvérek idegen népek jármáiban nyögve, idegen nyelvet vettek fel és idegen nyelven imádkoztak templomaikban, nálunk irodalmi mozgalom indult meg. A XVI-ik századtól a román nyelv hazánkban állandó művelőkre talált; ezt a kulturmozgalmat a magyar fejedelmek indították meg. Román nyomdát állítottak fel, templomi könyveket fordítottak le, nem görög, nem szláv nyelvekre, hanem románra és megtiltották az idegen nyelvek használatát, egyházi nyelvül a román nyelvet rendelvén.

Kell-e ezt bizonyítani?

Nálunk a faji öntudat a legnagyobb mértékben volt kifejlődve, úgy, hogy innen elárasztottuk az idegenben lakó testvéreinket.

Ha magyar állam területén nem részesül e faj, annak nyelve, oltalomban, a Keleten szétszórt románság soha, vagy talán csak késő idők mulva érte volna el azt az eredményt, a melylyel ma dicsekedhetik.

A faji öntudatot a magyarok ébresztették föl bennünk és intézményeik szárnyai alatt gyarapodtunk kulturában, vagyonban és faji öntudatban.

Erről egy millenáris ünnepélynel megfeledkeznünk nem szabad.

És nem szabad megfeledkeznünk még egy körülményről.

A magyar állam területén a románság nagy része jobbágy volt. Eppen ilyen jobbágy volt súlyosabb terhekkel megrakottan a román fejedelemségekben is.

De nálunk a románság még az újját sem mozdította meg a járom tevévésénél; a felszabadulás nem került meg egy barabójába sem.

Más államokban, mint Romániában is, a paraszt saját pénzén váltotta meg magát, a magyarság az ő parasztságát felszabadította nagylelkűen ingyen.

Az a fegyver, a mit a románság 1848-ban felemelt, nem a magyar járomtól szabadította meg a népet, hanem az abszolutizmusban egy új járomt akasztott a nyakába, a melytől ismét csak a magyar szabadította meg a nemzetet.

Nem becsületes munka most annyi küzdelem és hanyattatás után, a megértés és a békesség helyett, a millenáris ünnepet egy új küzdelemmel kezdeni meg; — a második millenniumban a fajharcot proklamálni vezetészmének a már konsolidált, erős magyar állam megdöntésére.

Ünnepeljünk!

Ujdonságok.

* **Női kereskedelmi tanfolyam.** A kereskedelem idős tova nem nélkülözheti a női kereskedelmi tanfolyamot. Az ev. ref. felsőbb leányiskola igazgatósága alatt álló női kereskedelmi tanfolyamnak megnyitása immár biztosítva lévén, azon t. szülők és gyámok, kik leányaikat ezen, kiválóan gyakorlati irányu tanfolyamba beiratni óhajtják, saját érdekükben hivatnak fel, hogy azt e hét folyamán el ne mulasztassák, nehogy helyszüke miatt visszautasítottassanak. Azon nők, kik 4 polgári osztályt végeztek, vizsga nélkül vétetnek fel, kik azonban kevesebb osztályt végeztek, de a törvényes kort elérték, csak felvételi vizsga alapján lehetnek rendes tanulók. Tandij egész évre 40 frt. A tanítást F á b i á n L. M., S z o j k a Gyula és Z a i a i Márk tanárok végezik. Az előadások szept. közepén kezdődnek. Eddigél 22-en jelentkeztek.

* **Állategészségügyünk.** Mint R á s ó Gyula kir. tan alispannak a mai közg. bizottsági ülés elé terjesztett jelentésében szomoruan olvassuk, Hajdúvármegyében az állategészségügy még mindig nagyon kedvezőtlen, habár a száj és körömájás szündefében van, mert e sertésvész folyton tart s újabban H.-Nánáson

is fellépett. Ez okból a sertésvásárok az egész vármegye területén be vannak tiltva s a debreczeni sem volt megtartható.

* **Közegészségi állapotok.** Mint dr. Losonczy Álmós tisztii főorvos rendes jelentéséből, melyet a mai köz. biz. üléshez benyújtott, olvassuk, általában kedvezőbb volt, mint múlt hónapban. Hevenyfertőző kórokközül kanyaró, ronsoló toroklob és hasi agy-máz léptek föl de csak szórványosan; született elve 518, halva 21, meghalt 302, öngyilkos lett 3, s z a p o r o d a s 195.

* **Időjárás a múlt hóbar.** Dr. Losonczy Álmós tisztii főorvos az 1896 évi július hónapban észlelt időjárás állapot felől a következőket jelenti. K ö r l é g i a d a t o k; Múlt hó hőmérséklete meleg volt, második felében pedig forró. Legnagyobb volt a hőség július 21-én délben 34 és legalacsonyabb 5-én reggeli 12 R°-al.

* **Felhívás.** A városban levő összes dijakok nyugdíj ügyben a holnap szerdán, aug. 12-én d. u. 6 órakor tartandó értekezletre a rendőri bejelentési hivatal helyiségébe tisztelettel meghívotnak. Az elnökség megbízásából P a p p Bertalan.

* **Beiratások a szatmári gimnáziumba.** A szatmári gimnázium igazgatósága a következő sorokat küldte át hozzánk: É r t e s i t é s. A szatmárnémeti ev. ref. főgimnáziumban a javító-, pótló és magánvizsgálatok f. évi augusztus 31-én és szeptember 1-én tartatnak. A megátnulók írásbeli vizsgálata aug. 31-én reggeli 8 órakor kezdődik. A beiratások és felvételi vizsgálatok szept. 2., 3., 4., 5. napjain lesznek. Szeptember 6-án az isk. év ünnepélyes megnyitása; a tanítás 7-én reggeli 8 órakor kezdődik. Mindazon tanulók, kik ezen intézetbe most e l ő s z ö r iratkoznak be, s z ü l e t é s i é s u j r a o l t á s i bizonyítványt tartoznak felmutatni a jelentkezés alkalmával, — melynek hiányában egyáltalán fel nem vehetők. A k i a j e l e n t k e z é s a l k a l m á v a l s z ü l e t é s i b i z o n y i t v á n y t n e m m u t a t f e l, m é g i d e i g l e n e s f e l v é t e l r e s e m t a r t h a t i g é n y t. A gimnázium I-ső osztályába csak oly növendékek vétetnek fel, kik 9-ik életévüket már betöltötték, de 12-ik életévüket nem haladták meg és vagy az elemi iskola IV-ik osztályának elvégzéséről szóló, s z a b á l y s z e r ű e n k i á l l i t o t t bizonyítvánnyal, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy van oly mérvű képzettségük, minőt az elemi iskola négy évi tanfolyama alatt kellett megszerezniök, 12 éves, vagy annál idősebb növendékek felvételét indokolt folyamodásra a tanárikar engedélyezheti; 9 évesnél kisebb s e m m i k ö r ű l m e n y e k k ö z t f e l n e m v e h e t ő. — I s k o l a i d i j a k: Protestáns vallásuk évi tandija 30 frt, más vallásuké 36 frt. Ezen tandij összegében belefoglalatik a minden tanév elején minden egyes tanuló részéről fizetendő 3 felvételi díj, 1 frt gimn. felülgelölő díj, 1 frt tanszertdíj, 1 frt könyvtáridíj 1 frt bizonyítványdíj és az orsz. tanári nyug. díjalapra a tanév elején egyszerre befizetendő 3 frt. Ezen részletesen felsorolt s ö s s z e s e n 10 frtot tevő díjak fizetése alól egy tanuló sem nyert felmentést. Tehát egy protestáns vallású tanuló egész évi tandijmentessége 20 frt, más vallásúé 26 frt-ig terjedhet. Az iskolai díjak két részletben fizetendők és pedig: az első felévre a b e i r a t á s a l k a l m á v a i f i z e t e g y p r o t e s t á n s v a l l á s u t a n u l ó 17 frt 50 krt, más vallású 20 frt 50 krt, mely összegből azon esetben, ha az illető folyamodott is tandijmentességért, akár protestáns, akár más vallású legyen 7 frt 50 krt azonnal lefizetni tartozik. A második felévi díjak február 1-től, később február 15-ig fizetendők: a prot. vallásúak 12 frt 50 krt, más vallásúak 15 frt 50 krt fizetnek. — Ezen összegből 2 frt 30 krt a tandijmentesek is tartoznak megfizetni.

A r. kath. és g. k. vallású tanulók 5 frt, az izraeliták 6 frt évi vallásdíjat fizetnek felévi részletekben az igazgatóságnál a tandijfizetésnek fent jelölt idejében. A tandijmentességért vagy tápintézeti segélyért folyamodók iskolai bizonyítvánnyal és szegénység, illetve vagyoni bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket a főgimn. igazgató-tanácsához czimezve szept. 8-ig adják be az igazgatósághoz. Itt megvizsgálják, hogy a szegénységi bizonyítvány az illető község lelkésze által, ha pedig lelkész a folyamodó, az illető esperes által is aláírandó. Csak olyan szegénységi bizonyítvány érvényes, melynek kiállítására egy évnél rövidebb idő előtti történt. Ugy a tandijmentességért, valamint a segélyért mindkét felévben külön kell folyamodni. A z i g a z g a t ó s á g.

* **Gyilkos erdőkiölő.** Mucsony, Borsodmegyei községben B o c k J. erdőkiölő, kétszövű fegyverével agyonlőtte Hornyák Jánost, Jekelfalussy Andor táblabíró, mucsonyi földbirtokos kocsisát. Jekelfalussy-ál épen vendégek voltak, kik hallották a fegyver eldördülését, mire azonnal a tett helyére siettek és k i r a g a d t a k a g y i l k o s kezéből a még füstölő fegyvert. Epen újra akarta megtölteni, talán magát akarta megölni vele. Mikor kikérdezték, azt adta elő, hogy Hornyák őt kötelességmulasztás miatt felakarták jeltetni az urnak, azért akarta örökre elnémitani. A tette súlyos beszámítást alá szentelt — mert a váltás után hazament a fegyverért és aztán visszajött hidsg vérről terítette le áldozatát. A csendőrök az edelényi járásbírósnak adták át a gyilkos kerülőt.

* **Kiderített gyilkosság.** Nyiregyháza úr írnak, hogy Szent-György-Ábrány község határában a minap egy földbe ástott férfi holttestet találtak. A rendőrség nyomozást indított és kiderítette, hogy a holttest még két évvel ezelőtt elünt Tomar György, akit meggyilkoltak. Sikertült a tettest is elfogni. P l e s t y á k Simon ez, aki már beismerte, hogy a gyilkosságot ő követte el. A csendőrség átkísérte Plesztákot a nyiregyházi törvényszékhez.

Táviratok.

Perczel a Petőfi szobra ellen.

Budapest, aug. 10. (A »Debr.« ered. táv.) A legnagyobb magyar költőnek, Petőfinak, a ki a szabadságharc idejében fegyverrel kezében esett el a segesvári csatamezőn, jeltelen sirja fölé szobrot akar emelni a nemzeti kegyelet. — Évek óta folyik rá a gyűjtés, tervek készültek a szoborra s a legújabbak Nagy-Küküllő vármegye is ezer frtot szavazott meg a felállítandó szobor költségére. Perczel belügyminiszter azonban a vármegyének ezt a határozatát nem hagyta helyben. B e t l e n G á b o r gróf a szoborállítottság elnöke kijelentette, hogy P e r c z e l Nagy-Küküllő megye ajánlatát csak azért utasítá el, mert a P e t ő f i szoborra az ezer forintot csak azon feltétellel ajánlotta fel, ha a kormány A l b e r t száz tanárnak emelendő szoborhoz is támogatást nyújtja — P e r c z e l ezt nem volt hajlandó elfogadni, mivel A l b e r t tanár tudvalevőleg esküdt ellensége volt a magyarságnak és 48 ban is a legádázabb dühvel küzdött ellenük.

Öngyilkos gróf.

Budapest, aug. 11. (A »Debr.« ered. táv.) Vasárnap éjjel 11 óra tájban a Ferencz József laktanya nagy udvarában lövés hallatszott, melynek okát keresve, hosszas kutatás után C s á k y P a l l a v i c s i n i Artúr ögróf 16. huszárezredbeli hadnagy szobájába hatoltak be, a hol borzalmas látvány tárult a kutató őrség elé. A fiatal, alig 18—19 éves hadnagy az ágyon feküdt, kezében szolgálati forgópisztolya, fején pedig egy rögtöni halált okozó lösebb tatóngott. Asztalán néhány megírt névjegy mellett B a r r i s o n E t e l orfeum-hölgy arcképe feküdt. — C s á k y P a l l a v i c s i n i Arthur ögróf katonai

pályáját 1894-ben kezdte, — mint 17 éves ifjú a 16. huszárezrednél, hova mint önkéntes lépett be. 1895. december havában hadnagyrangra emelték. Felebbvalói, de alantásai is igen szerették az észes, jószívű ifjút, ki szerelmi bánatában, 19 éves korában, egy szép reményekre jogosító életet dobott el magától. A fiatal gróf tegnapelőtt este együtt vacsorált b á t y j á v a l, de semmi jele nem látszott rajta az öngyilkosság szándékának. — Mikor elváltak, hazament behívta s z o l g á j á t s így szólt hozzá: Fiam, ha meghalok, köz-huszárkoporsóba tegyetek, katonabanda helyett cigánymuzsika kíséren, — érted? — Igenis, hanem, hadnagy ur, felolt a legény. — Azonfelül ezt az arcképet (kezébe vette asztaláról B a r r i s o n E t e l arcképet) tegyék a koporsómba. — Hátra arcz, indulj! — Ahg hogy kilépett a legény a szerencsétlen fiatal ember löbe l ö t t e m a g á t. — A m e g b o l d o g u l t k é t l e v e l e t h a g y o t t hátra. Az egyik B a r r i s o n E t e l nek szól. Ebben kéri a leányt, hogy jöjjön el a koporsóhoz s adjon rá egy csókot, hogy azzal menjen a másvilágra. A másik levelet é d e s a n y j á n a k írta. Becsánatot kér tetteért, hiszi, hogy az Isten is megbocsát, kéri, hogy ne kísérje anyja haragja sírjába, nem tehetett más ténen. — Tegnap este Barrison Etel gyászruhában tánczolt az orfeumban.

A pécsi robbanás újabb halottja.

Budapest, aug. 11. (A »Debr.« ered. táv.) A pécsi robbanásnak a jelen hétig 5 halottja volt, tegnap reggel azonban meghalt a szintén súlyosan megsérült H o f s c h e u e r Zsuzsanna is, így tehát eddig hat halott áldozata van a katasztrófának.

A lovászpatonai gyűlés betiltása.

Budapest, aug. 11. (A »Debr.« ered. táv.) A Lovászpatonán vasárnap megtartani szándékolt néppárti gyűlés betiltása után tegnap az u g o d i v á l. t e t n e k, melyhez L. Patona tartozik, E s z t e r h á z y M ó r i c z gr. Veszprémi megye főispánja, a ki már a multkor tiltakozott a néppárti vezér, E. Miklós Móríc gróffal való összejövetelése ellen, ü d v ö z l ő t á v i r a t o t k ü l d ö t t a v a s á r n a p i n é p p á r t i f i a s t o t t i ö r ö m é n e k a d v a k i f e j e z é s t s e l i s m e r t e f e j e z t e k i, a m i é r t a n é p n e m t á n t o r o d o t t e l a l i b e r á l i z m u s t o l.

A fogadás.

Bandi: Csókolom a kezeit Miczike!
Micz: Na hát maga már megint miért ilyen szomorú?
Bandi: (sóhajt). Baj van kérem alásan.
Micz: Talán bizony párbaja lesz?
Bandi: Nagyobb annál.
Micz: Hát talán megint ellumpolta a havi gázsiját?
Bandi: Még annál is nagyobb.
Micz: De hát az istenért mondja már meg, mi az a rettenetes baj?
Bandi: Rettenős, iszonyu kérem; sorban pártolnak el tőlem a fiuk, itt hagynak magamra. Most meg Pista házassodott meg, ma már megint a Bela is jegyet váltott.
Micz: (nevetve) Na hiszen ezen a rettenetes bajon könnyen lehet segíteni... kövesse maga is példájukat.
Bandi: Nem lehet kérem... nem merek belekapni.
Micz: Hát hogy lehet valaki ilyen nagyon gyáva?
Bandi: Nem vagyok gyáva, de tudja Isten félek... nem merek beszélni.
Micz: Kell is ott beszélni. Egyszerűen elmegy ahoz a lányhoz, a kit szeret, odaáll elébe s azt mondja neki: Nagysád én magat szeretem s ha maga is szeret, vagy vonzódik hozzám egy kicsit, akkor legyen az én kis aranyos feleségem!... Aztán minden megvan punktum!
Bandi: Punktum az igaz, de hátha kórsarat kapok?

Miczi: Hát akkor tovább megy és másutt kopogtat.

Bandi: Könnyű ezt mondani, de én úgy érzem, hogy nagyon-nagyon a szívemre tudnám venni az ilyen kosarat.

Miczi: Pedig ilyenre mindig el kell készülni, s aztán különösen maga meg is érdemelné.

Bandi: Már mint én?

Miczi: Maga hát! És tudom is határozottan, hogy fog majd egy pár kosarat kapni.

Bandi: Gondolja Miczike?

Miczi: Nem csak gondolom, de tudom biztosan és még azt is merem állítani, hogy feleséget se fog kapni.

Bandi: De hátha mégis kapok.

Miczi: De bizony nem kap, mert magának nem való feleség.

Bandi: De bizony való és azért is fogok kapni akár százat is!

Miczi: Mennyit? Százat? Az ám . . . még egy felet sem!

Bandi: Fogadjunk!

Miczi: Hát fogadjunk!

Bandi: Gilt! Három csókban!

Miczi: Hohó . . . !

Bandi: Igen . . . ? Ugyis tartozik három csókkal s aztán ha én nyerek, akkor tőlem fogja megkapni, he pedig maga nyeri meg, akkor én fizetem meg a fogadást.

Miczi: Majd ha fagy, tudja . . . mert először is nem tartozom magának három csókkal, másodsor meg ityenben nem is illik fogadni, harmadszor meg úgy se kapná meg . . .

Bandi: (mintha nem figyelt volna szavaira) Tehát először úgy-e kérem el kell menni ahhoz a kis leányhoz, kit feleségül szeretnék kéri . . .

Miczi: Igenis kérem.

Bandi: Aztán ha már ott vagyok, akkor odaállok elébe és . . .

Miczi: Igen . . . úgy . . . ! De hát hova akar legelőször menni?

Bandi: Hova . . . ? Hát . . . Izé . . .

Miczi: Tudja mit!? Legjobb lesz, ha egy pár ismerős nevét külön-külön ezedulára írja föl s aztán a kinek legelőször kihuzza a nevét, annál kezdi meg a szerencsepróbálást.

Bandi: Igen ám csak hogy én nem szeretek annyit, hogy külön-külön ezedulákra írhatnám föl a neveiket . . . és aztán ha mégis megtenném, mi történne akkor, ha olyanhoz mennék kérébe, a kit nem akarnék feleségül venni?

Miczi: Mi történne? Nagyon világos . . . kosarat kapna!

Bandi: És ha nem kapnék?

Miczi: Csak ne legyen olyan nagyon elbizakodott.

Bandi: Tudja Miczike, én azt gondoltam, hogy nem bizom ezt a dolgot a sorsra, — hanem annál próbálok szerencsét a kit szeretek . . .

Miczi: Nekem nagyon mindegy, tegyen úgy, a hogy tetszik és hogyan jönnek látja!

Bandi: Tehát először is el kell menni ahhoz, a kit szeretek . . . aztán oda kell állni elébe . . . így ni . . . úgy-e? (mutatja.)

Miczi: (Mosolyogva) Igenis kérem!

Bandi: (komolyan, zavarral) Aztán azt mondom, hogy én elébe állok . . . azaz hogy . . . állok elébe . . . vagyis . . . hogy . . .

Miczi: (elneveti magát) Mit beszél?

Bandi: Igen azt mondom: én szeretem Nagysádat s ha kegyed is szeret, vagy vonzódik hozzám egy kicsit, akkor legyen az én nranyos feleségem

Miczi: (tapso!) Brávó! Látja, hogy tudja . . . !

Bandi: Igen tudom . . . azaz hogy most már kérem a választ.

Miczi: Választ . . . ? Miféle választ??

Bandi: Hát a feleletet arra, a mit most kérdeztem!

Miczi: Vagy úgy arra! (nevetve meghajlva magát) Hát kérem én igen megtisztelve érzem magam bec-es ajánlata fölött, de nem lehetek a maga aranyos kis felesége.

Bandi: De Miczike kérem én egészen komolyan beszéltem!

Miczi (megijedve hátralép): Komolyan beszélt? (lesüti szeméit s ruhafodráival babráll): Hát akkor én is . . . azaz, hogy igen én is komolyan beszéltem (Bandira kacsint . . . tessék másutt kopogtatni.)

Bandi (észrevette a kacsintást s reménykedve): Még neü . . . ! Előbb föllebezek!

Miczi (bámulva): Föllebez . . . ? Hová?

Bandi: Az édes mamához.

Miczi (nevetve): Hohó! Hasztalan az is én pártomon van!

Bandi (elkomolyodva): Biztosan tudja Miczike?

Miczi: Egészen határozottan állítom, kár megpróbálni, okosabb lesz másnál próbálni most már szerencsét.

Bandi (szomoruan): Ezt pedig nem teszem meg.

Miczi: Mért nem, ha szabad tudnom?

Bandi: Azért, mert másutt is így járhatok s aztán véletlenül! egy ólomdarabot találnék elkéserevésben a fejembe röpiteni,

Miczi: Olyan komolyan beszél, hogy utób is eltalálok hinni, a mit mond.

Bandi: Kérem én már öt percz óta mindig komolyan beszélek s ha most nem is hiszi el Miczi-e, majd elhiszi később, mert nem tudom hogy az a kis ólomdarab mar az első kosár után is . . .

Miczi (ijedten közbeszól): Bandi!

Bandi: (kalapját véve s indul) Isten áldja meg Miczike!

Miczi: De hát hova siet?

Bandi: Magam sem tudom!

Miczi: (kérve) Hát akkor maradjon még, ne menjen . . . hiszen még egy sem tettem azt, a mit mondtam . . . azt az ízét . . . hogy is mondjam csak . . .

Bandi: A föllebezést?

Miczi: (mintha nem hallaná) Tegye már le azt a kalapot (kiveszi a kezéből.)

Bandi: (sóhajva) Hiába minden.

Miczi: (hamisan nevet) Ki tudja? (hallkan) Az édes mamám se szokta ám éppen mindig a pártomat fogni.

Bandi: (édes sejtélemmel) Igazán mondja Miczike? (közelebb megy Miczikéhez.)

Miczi: (lesüti szeméit) Én . . . én nem tudom . . . azaz hogy (durczásan) de hát, hogy is lehet ilyen kíváncsi?

Bandi: Nem vagyok most már kíváncsi, mert tudom, hogy ott nyerek.

Miczi: (hamisan) Csak ne bizzék még olyan nagyon.

Bandi: De bizok nagyon, sőt már akár előlegezni is merek a fogadásból (hirtelen megcsókolja Miczit.)

Miczi (durczás haraggal): Kiállhatatlan . . . tolvaj . . . rabló!!

Bandi: Haragszik?

Miczi: Haragszom hát . . . ! Még meg se nyerte a fogadást és . . .

Bandi: (közbevág) Adj vissza . . .

Miczi: Kiállhatatlan.

Bandi: Hát akkor vissza veszem én . . . ! (Miczi felé közeledik)

Miczi: (hátrálva) Bandi, ide ne jöjjön most.

Bandi: Azért is!

Miczi: Kikaparom a szemit!

Bandi: Hátha elmegyek most az édes mamához s megnyerem a föllebbezést?

Miczi: (arcát eltakarva) Akkor . . . akkor . . . talán . . . nem bánom . . . !

D. Jenő.

Az augusztus 9-iki teljes napfogyatkozás.

Augusztus 9-én korán reggel volt az ez évi második napfogyatkozás; a február 13-iki napfogyatkozás gyűrű alakú volt, míg ellenben a tegnapiétti teljes volt, úgy hogy a földnek egy keskeny része a legnagyobb elsötétülés pillanataiban nem kapott semminemű napfényt sem, még a nap széleiről sem. De míg a február 13-iki napfogyatkozás csupán a déli sarki vidékekre terjedt, a hol talán egyetlen emberi szem sem látta meg, addig a mostani

napfogyatkozás az északi sarkot és a vele határos európai és ázsiai szárazföldet fedte be a földet a hold árnyékával s Közép-Európa lakói egy részét legalább egy ideig láthatták. Ez annyival sajnálatosabb, mert a hold árnyéka jövő évben sem fog Európára esni.

Annál a körülménynél fogva, hogy Norvégia meglehetősen közel esik a teljes napfogyatkozás helyéhez, igen sok csillagvizsgáló elutazott erre az északi vidékre; az angol csillagvizsgálók ebből az ötletből külön kijutazást rendeztek Norvégiába s a kirándulásnak egyik programpontja az, hogy Vadsőben megfigyelik a napfogyatkozást. E tüneménynek élvezése, miként mi nálunk, úgy Vadsőben is korai fölkeles kellemetlenségével volt összefüve, mert a hold árnyéka, mely a fogvatkozás folyamában a föld felületén 180—200 kilométer átmérőjű kört irt le, a földet legelőször az Északi-tengerben Közép Norvégiától nyugatra érte, míg ugyanabban a pillanatban ott a nap teljesen elsötétülve kelt fel; a hold árnyéka néhány perczel utóbb elérte Norvégia nyugati partját, az egész országot és a legészakibb Lappországot keresztülszelte a sarki tengeren át eljutott Novája Szemlya déli részébe és a Jeniszey torkolatánál harmadszor érte a szárazföldet. A jakutok földjén át elhaladt a Jezejszkoje-tóhoz, átment a Viluin, az Udon és végül az Amuron; majd Dél-Szibériának keleti partjain letért az ázsiai szárazföldről és a Laperouse-szorosnál Jesso japáni szigetnek északi részét érintve, eljutott a Csendes-tengerre, melyen 20° ész. sz. és 120° greenwichi hosszúság alatt elhagyta a földet, melynek ugyaneme partján a nap ugyanebben a pillanatban teljesen elsötétülve aidozott le. Mentül közelebb volt a megfigyelő a fent leírt vonalhoz, a napnak annál nagyobb részét látta a holdtól eltakarva.

Mi nekünk debreczenieknek az a ritka látvány jutott volna, hogy a nap már elsötétülve kelt föl, azaz a korongnak egy része, még pedig a baloldalon, hiányzott azonban a borongós idő eltakarta szemünk elől. Minthogy sokszor szabad szemmel is benézhetünk a napba fölkelésekor és lenyugvásakor, a nélkül, hogy szemünknek fajna, ennél fogva a napnak ez a fölkelése nagyon érdekes lett volna. Kevéssel a nap fölkelése után következett be a legnagyobb elsötétülés és a hold ekkor körülbelül a nap közepéig nyult, mire aztán a napkorongnak elsötétedett része egyre kisebbedett, míg végre 5 óra 29-kor már csak a két égi test szélei érintették egymást. A Debreczentől nyugatra és délre eső tájak megfelelően kisebb mértékben látták volna a napfogyatkozást; a nyugatra lakóknak a nap fölmenetelekor a hold már elvonult a napnak egy részén, míg a délre lakók csupán a napnak legfelső részét látták volna eltakarva, de a csillagászoknak is csak kevés örömiük telett benne, mert nem láthatták. Az érdekes égi jelenség ugyanis mint Vadső-ből táviratozzák — a csillagászati megfigyelés számára teljesen megghiúsult. Egy csillagász se tehetett tudományos megfigyeléseket, minthogy az ég a napfogyatkozás kezdetén és egész tartama alatt teljesen felhős volt. A felhős égen itt-ott támadt tisztá felhők csak rövid megfigyeléseket tettek lehetővé.

Közgazdaság.

Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

1. P. Nagy Árpád és neje veszik Gorovi Adolf és nejétől ezeknek sestakerti szőlőjüket 2000 ftért.

2. Keki Sándor és neje veszik Harsányi András és nejétől ezeknek maesi birtokukat 3300 ftért.

3. Veréb Imre veszi Debreczeni Sára Szilágyi Andrásnétól ennek postakerti szőlőjét 2400 ftért.

4. Bekecs István és neje veszik Balogh István és nejétől ezeknek a debreczeni 6990 és 4260 sz. tjkvben foglalt ingatlanokat 13 0 ftért.

Budapesti gabonátözsde.

aug. 10.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	—	76	—
» »	77	6.50 6.60	78	6.55— 6.60
» »	79	6.65 6.70	80	6.70— 6.80
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
» »	77	6.55 6.60	78	6.60— 6.75
» »	79	6.70 6.80	80	6.75— 6.85
Pestvidéki ó	75	—	76	—
» »	77	6.50 6.60	78	6.50— 6.55
» »	79	6.65 6.75	80	6.70— 6.80
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
» »	77	6.5 6.60	78	6.65— 6.70
» »	79	6.65— 6.75	80	6.70— 6.80
Bácskai ó	75	—	76	—
» »	77	6.60— 6.70	78	6.65— 6.75
» »	79	6.75— 6.85	80	6.80— 6.90
Észak magy	75	—	76	—
» »	77	—	78	—
» »	79	—	80	—
		Min. hekt.-ben		Ar kilógram.
Rozs elsőrendű uj		70—72	5.40	5.45
» másodikrendű »		—	5.35	5.40
Árpa takarmánynak »		60—62	3.70	4.70
» égetni való —		62—64	5.75	5.50
» serfőzdei —		64—66	6.30	6.50
Zab — — — uj		39—41	5.30	5.40
Tengeri bánsági — uj		—	3.25	3.60
» más nemű »		—	3.—	3.55
» — — — — —		—	0.55	0.—
Repeze bánsági		—	9.70	10.20

Kőbányai sertés-piacz.

aug. 10.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban —45 krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klgm sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 47-48 krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg.— sulyban 48—49 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmig terjedő sulyban (—46—47 krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 45 krtól 46 krig. Közép páronként 220 — 280 klgm terjedő sulyban) 44 45 krig. Könnyű (páronként 220 klgm terjedő sulyban 43—44 krig Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 200—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként, 220 klgm. terjedő sulyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi aug. hó 7-ik napján volt készletben 6228 drb. 1896. aug. hó 8—9-ik napján felhajtott — drb. 1896 aug. 8—8-ik napján elszállított 486 drb. 1896. évi augusztus hó 10-ik napjára maradt 5742. A hizottsertés üzletirányzata változatlan.

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Második kötet. 136

A végszámadás.

(Folytatás.)

— De te . . . te . . . szólt Farkas Kálmánhoz, még most sem tudván egészen magához térni — hogy kerülsz te is ide?

Kálmán arca elsötétült.

— Kétségbe voltam esve. Önként följelentem magamat s hogy halálom bizonyos legyen, Bergmannat kerestem föl; de itt úgy látszik, nem lelem meg a halált.

Az osztrák őrnagy némán, összefont karokkal nézte az elpusztult család végső tagjait. Áreza sápadt volt és szomorú, de a szomorú vonásokat valami titkos magasztosság sugározta át . . . Ki tudná azt megmondani, mit érzett, mire gondolt e rendkívüli órában? . . .

A hajnal fénye derengett be az ablakon.

— Siessünk! mondá most Károly hirtelen; menekülőnk kell. En szerettem utlevélet külföldre, az utlevélben Bergmann Károly őrnagy van megnevezve, ki nevével utazik. A személyleírást rátok alkalmaztam. Különben is te, ki Biedersohnt oly ügyesen utánóztad, könnyen fölveheted alakomat, miután hasonlítás

is hozzám. A kis Gyula mint unokatestvérem van beírva és Kálmán mint inas utazik veletek.

— Hát te? . . . veled mi lesz? kérdé részvéttel Berta, önkéntelen megragadván Károly kezét s szabadon engedvén végig folyni a hála könnyeit arcán . . .

Oh ez a tekintet, ez a hang! . . . Berta úgy szólt most hozzá, oly kedves, édes hangon, mint régen, az eltűnt gyermekkorban, mikor védelmezte . . .

Károly meg volt jutalmazva. Ő többet nem várt.

— Velem ne gondoljatok, ne félsetek, nekem nem lesz semmi bajom, sokkal biztonságosabb alapon állok, semhogy veszedelem fenyegethetne. De menjünk. Még át kell öltöznötök. Farkas, neked őrnagy egyenruhát adok, ne utáld fölvenni az osztrák egyenruhát, védpaizsod az most . . . Kálmán, te inasnak öltözzöl át. Gyorsan! . . . hajnalodik . . .

Megtörtént. Hintóba ültek s elvágattak.

Elhagyván azt a vidéket, hol Bergmann hadosztálya állomásozott, egy erdőszélnél megálltak. Bergmann leszállt s leemelte a hintóból uti táskáját, azt mondván a menekülőknak, hogy a közelfekvő faluból másfelé utazik.

Elbucusztak.

— Ha boldogok lesztek, jussak eszetekbe! — mondá buskomoran Károly.

— Nem feledünk soha! . . .

— Áldani fogunk! . . . felelték azok.

— Isten veletek! . . .

— Isten veled! . . .

Még egyszer kezét szoritottak, aztán elrobogott a hintó . . . Berta a hintó ablakából kendőjét lobogtatta Károly felé.

Sokáig állt az országuton mozdulatlanul az osztrák katona . . . nézte a porfellegét, mit a hintó felvert maga után . . . és mikor már porfellegét sem látott, fogta utitáskáját és bement az erdőbe. Itt tüzet rakott s levette császári egyenruháját és fölvette Farkas honvédöltözetét, melyben esküdött. Ez az öltözet volt táskájában. Mikor ezt fölöltötte, a császári egyenruhát a táskával együtt gondosan elégette, a tüzet eloltotta, a hamut földdel és falevelekkel hordta be, azután csendesesen lépkedett ki az erdőből egész az utolsó fáig.

Ott megállt.

Még egy hosszú fájó tekintetet vetett arra felé, merre a kedves nő eltűnt szemei elől örökre, ekkor elővette pisztolyát . . .

. . . Egy dördülés . . . Károly nem volt többé . . .

(Folyt. köv.)

Nyilttér.

Leszállított árak!

Az idény előrehaladottsága folytán

Cretonok . . . mtr. ára 16 kr.

Batistok . . . " " 31 "

Gyapju delaine " " 39 "

Atlas satinok . . . " " 40 "

Gyapju női divat-kelmék

hozzá illő diszkekkel

NAPERNYŐK FÉLÁRON

BOROS TESTVÉREK

női divatáru házában

Debreczen, Kossuth-utca 3. szám.

Nagyságos Szabó Lajos

uj-létai szőlőtelepének

„szőlő” termés-szállítása, illetve

eladása megkezdődött.

A legkorább érő

Madlein esemege szőlő

Ko. 40 kr.

Tisztelettel

LEIDENFROST ÁRMIN,

fűszer-, esemegeáru-kereskedő.

4—5% mellett

rendes és rendkívüli
jelzálog kölcsönöket kieszközöl,valamint a legbonyolódottabb conversiókat
szintén 4—5%₆-kal rendezi gyorsan és disz-
erét minden előleg nélkül

Herczeg Sándor

Budapest, Gyár-utca 19.

Eladó debreczeni ház.

A kis mester-utca 1172 sz. ház
8250 □ öl ondódi földjével együtt
eladó.

Levélileg értekezhetni G a l g ó-
c z y János gazdatisztal (Szabolcs me-
gye.) Kisvárdán, R a b o c z k y ta-
nyán.

838./1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

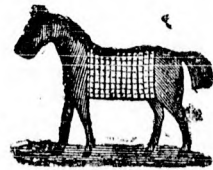
A debr. kir. jbiróságnak 11015./1896.
P. sz. végzése folytán közhírré tételik,
miszerint Tóth Testvérek kereskedő-czég
részére Keresztesy Mihályné, debreczeni
lakostól 72 frt 83 kr. tőke, ennek 1892.
évi augusztus hó 31. napjától számi-
tandó 6% kamatai és eddig összesen
44 frt 22 kr. perköltség erejéig 1893.
évi április hó 7-én bíróilag lefoglalt
és 512 frt 50 kr-ra becsült házibutorok,
gazdasági eszközök és egyéb tárgyakból
álló ingóságok 1896. évi augusztus hó
18-án délelőtt 9 órakor kezdetét veendő
és Szegletes-utczán, 79. számú háznál
megtartandó nyilvános birói árverésen,
a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz
fizetés mellett, szükség esetén becsáron
alól is el fogják adatni.

Debreczen, 1896. évi július hó 26-án.

T ö r ö k P é t e r,
birói kiküldött.

A lótenyésztés emelésére alakult részv.-társ.

BUDAPEST,

„Tattersall“

(Külső Kerepesi-ut 17-19. a keleti
pályaudv. leszálló oldalával szemben)

f. év október hó 4., 5. és 6-án

luxus lóvásárt
rendez.

Bejelentések **szeptember 15-ig** a „Tattersall“ titkár-
ságához intézendők, honnét kívánatra bejelentési lapok a hátlap-
jaikon foglalt vásárszabályzatokkal egyetemben bárkinek megküldetnek.

==== Katalógusok szeptember hó 20-tól kaphatók. ====

Az igazgatóság.

Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény-Társulat által

Hutflész Kázmér ur tanyáján rendezett

cséplési próba

f. hó 8-án, azaz szombaton az eső miatt megtartható nem volt s az

szerdán, f. hó 12-én, d. u. 3 órakor

fog ugyanott megtartatni,

**a melyre a t. gazdaközönség figyel-
mét felhívjuk.**